

รูปแบบการเกิดอาชญากรรม คดีลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะ ย่านเยาวราช-สำเพ็ง กรุงเทพมหานคร

Patterns of Crime Against Property In Public Spaces,
Yaowarat - Sampheng District, Bangkok

Received : Jun 14, 2019

Revised : July 8, 2019

Accepted : July 10, 2019

บุษยา พุทธอินทร์^{1*} และ ไชศรี ปักดีสุขเจริญ²

¹นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

²อาจารย์ประจำ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

Busaya Putthain^{1*} and Khaisri Paksukcharern²

¹Graduate Student, Department of Urban and Regional Planning, Faculty of Architecture,
Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand. 10330

²Lecturer, Department of Urban and Regional Planning, Faculty of Architecture, Chulalongkorn University,
Bangkok, Thailand. 10330

*E-mail: 6173324125@student.chula.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้สรุปจากงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบตำแหน่ง ความถี่ รวมทั้งช่วงวันและเวลาการเกิดอาชญากรรม ประเภทคดีลักทรัพย์ ในพื้นที่สาธารณะของย่านเยาวราช-สำเพ็ง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นย่านพาณิชย์กรรมชั้นในของเมือง ที่มีเอกลักษณ์ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ย่านเยาวราช-สำเพ็งอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิและพลับพลาไชย 2 และมีสถิติการเกิดอาชญากรรมประเภทคดีลักทรัพย์ ในปี พ.ศ. 2550-2561 ระยะเวลา 12 ปี รวมทั้งหมด 1,101 คดี โดยคดีลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ เช่น การล้วงกระเป๋า การขโมยสินค้าที่สามารถระบุตำแหน่งการเกิดคดีได้อย่างชัดเจนในพื้นที่ย่าน มีมากถึง 183 คดี การศึกษารูปแบบการเกิดอาชญากรรมดังกล่าว ร่วมกับตำแหน่งร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์ และร้านค้าแผงลอย มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ และลักษณะการเกิดอาชญากรรม ที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการค้าในช่วงเวลาต่างๆ ภายในย่าน

ผลการศึกษาพบว่า อาชญากรรมมักเกิดขึ้นในช่วงเวลาเฉพาะของพื้นที่ย่าน ที่มีการเปิดทำการของกิจกรรมการค้าข้างทาง โดยเฉพาะในตำแหน่งใกล้เคียงบริเวณทางร่วมทางแยกของเส้นทางเดินเท้าในพื้นที่ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ของการมีจำนวนผู้สัญจรที่มากับจ่ายซื้อสินค้าและบริการ เพิ่มมากขึ้นกว่าจากระดับการสัญจรอิสระที่มีวัตถุประสงค์การสัญจรอื่นๆ โดยทั่วไปของพื้นที่ย่าน สามารถย้อนถึงพื้นที่เฉพาะในช่วงเวลาดังกล่าวนั้น เป็นสถานที่และช่วงเวลาที่เหมาะสมที่มีเหยื่ออาชญากรรมรวมตัวเป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก ซึ่งเอื้อให้อาชญากรสามารถอำพรางตัวไปในหมู่ผู้คนขณะก่อเหตุได้ และใช้ทางร่วมแยกหลบหนีออกไป โดยที่สายตาเฝ้าระวังอันเป็นดัชนีความปลอดภัยของการเดินเท้าในเมือง ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: อาชญากรรม, การลักทรัพย์, เยาวราช, สำเพ็ง, การสัญจรอิสระ, สายตาเฝ้าระวัง

ABSTRACT

This article was summarized from research studies aiming at studying the patterns, locations, frequencies and time periods of the crimes against the properties in the public spaces, Yaowarat-Sampheng, where is an inner commercial area of Bangkok with identities and high economical values. The area is under the responsibility of Chakrawat and Phapphachai Police Stations where 1,101 cases of the crimes against the properties occurring during 2007 - 2018 (or the period of 12 years) (Royal Thai Police, 2019). The cases of the crimes were such as pickpocketing and larceny. There were 183 cases with locations that could be identified clearly in the area. Thus, the study of the crime pattern in correlation with the location of street retails and vendors in various times and days is mainly aimed to describe their interrelationship if any.

The research findings reveal that the time periods of the crimes pattern are unique in the area with street vending, particularly the locations near the intersections of walkways. These are the phenomenon of the commercial attractor movement extra-overlapping on the natural movement of other regular pedestrians. This implies that the mentioned time periods and locations are appropriate for the high numbers of victims or target groups to gather and facilitate criminals to infiltrate in the groups and fleeing by using the intersections. The 'eyes-on-streets', a safety indicator of urban pedestrians, are not effective.

Keywords: crime, pickpocketing, Yaowarat, Sampheng, natural movement, eyes-on-street

1. บทนำ

อาชญากรรมคดีลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะ อันประกอบไปด้วย การล้วงกระเป๋า การขโมย สินค้า เป็นปัญหาต่อความปลอดภัยที่สำคัญของเมือง นอกจากจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในเมืองแล้วยังมีผลต่อบรรยากาศการดำเนินกิจกรรมของคนเดินเท้าในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในพื้นที่ย่านการค้าที่มีกิจกรรมเชิงพาณิชย์ เช่น ร้านค้าภายในอาคาร และการค้าข้างทาง (street vendings) ที่หนาแน่น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มี “กลุ่มเป้าหมาย” (target group) ของอาชญากรค่อนข้างมาก (Baran, Smith and Toker, 2007) และมีความพลุกพล่านของผู้คน และยังสะดวกในการอำพรางตัวของอาชญากรอีกด้วย (วิชชากร พรกำเหนิดทรัพย์, 2557)

การศึกษานี้อ้างอิงแนวคิดของ “สายตาเผ่าระวัง” (eyes on street) ของ Jacobs (1960) ที่กล่าวว่า มีผลต่อการลดการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะบนบาทวิถีในเมือง จาก การที่ผู้คนเฝ้ามองและระวังซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ของพื้นที่สาธารณะที่มีชีวิตชีวาและมี ความปลอดภัย ทั้งนี้การศึกษานี้เสนอข้อโต้แย้งเชิงทฤษฎีที่สำคัญกล่าวคือ “สายตาเผ่าระวัง” ตาม นิยามของ Jacobs จะทำหน้าที่ในการป้องกันหรือลดการเกิดอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ ต่อเมื่อสายตาเผ่าระวังนั้นเกิดจาก “การสัญจรอิสระ” (natural movement) (Hillier, 1983) อันเป็นการสัญจรปกติของคนเดินเท้าในเมือง ที่กระจายตัวกันอยู่กันอย่างสม่ำเสมอไม่เท่ากันบนโครงข่ายพื้นที่สาธารณะของเมือง การสัญจรอิสระที่มีระดับแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะทำให้มีสายตาเผ่าระวังของผู้คนที่สัญจรผ่านไปมา สามารถป้องกัน หรือลดการเกิด อาชญากรรมได้ หากพื้นที่นั้น ๆ มี “การสัญจรดึงดูด” (attractor movement) หรือการสัญจรที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการดึงดูดของ กิจกรรมเชิงพาณิชย์ทั้งร้านค้าภายในอาคาร และการค้าข้างทาง เพิ่มขึ้นจากระดับการสัญจรอิสระที่ปกติแล้ว (Hillier, 1996) สายตาเผ่าระวังที่มีประโยชน์ในการป้องกันหรือลดการเกิดอาชญากรรมบนพื้นที่สาธารณะอาจไม่สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดิมอีกต่อไป

กรณีศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ คือ พื้นที่ย่านเยาวราช-สำเพ็ง เป็นแหล่งพาณิชย์กรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง มีความหนาแน่นของกลุ่มคนที่สัญจรผ่าน พื้นที่ และกลุ่มคนที่สัญจรเพื่อเข้าถึงกิจกรรมการค้าในพื้นที่ เป็นสถานที่รวมกลุ่มเป้าหมายหรือเหยื่อของอาชญากรไว้ค่อนข้างมาก มีกิจกรรมการค้า หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพย์สินเกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ ภายในย่าน ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะ เช่น การล้วงกระเป๋า การขโมยสินค้า โดยสามารถระบุตำแหน่งการเกิดคดีได้อย่างชัดเจนและอยู่ในขอบเขตพื้นที่ศึกษา มากถึง 183 คดี บทความนี้เสนอการศึกษาและวิเคราะห์ถึงลักษณะตำแหน่ง ความถี่ของการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะร่วมกับตำแหน่ง ร้านค้า และแผงลอย ในช่วงเวลาต่างๆ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่อธิบายถึงสาเหตุการเกิดอาชญากรรม เช่น ทฤษฎีการเลือกอย่างมี เหตุผล (Rational Choice Theory) ได้อธิบายบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “อาชญากรรู้จักใช้เหตุผลใน การก่อเหตุ” โดยการเกิดอาชญากรรมในแต่ละครั้งไม่ได้เกิดจากความบังเอิญ แต่อาชญากรมีการ ไตร่ตรองมาอย่างรอบคอบถึงเหตุผลต่างๆ ที่ประกอบร่วมกันในการเลือกก่อเหตุ ซึ่งมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกสถานที่ก่อเหตุ การเลือกเป้าหมายหรือเหยื่อ และการเรียนรู้เทคนิคการเป็นอาชญากร เช่นเดียวกันกับทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) (Erk, 1994 อ้างถึงใน Miro, 2014) ที่อธิบายถึง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย (offender) 2) เหยื่อ (victim) หรือเป้าหมายในสถานที่ต่างๆ 3) โอกาส (opportunity) หรือ ช่วงเวลา (time) และสถานที่ (place) ที่เหมาะสมที่คนร้ายมีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม ดังนั้น เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน จะส่งผลให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้น

ทั้งนี้ Baran, Smith and Toker (2007) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรม ประทุษร้าย แก่ทรัพย์สิน ได้แก่ การชิงทรัพย์ ลักขโมย การโจรกรรมรถยนต์ ในเมืองแคร์รี่ (Cary) ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า อาชญากรรมประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินมักเกิดบนพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเภทพาณิชยกรรม จะมีความสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน เช่น อพาร์ทเมนต์ โรงแรม ห้างสรรพสินค้า เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมักเกาะตัวอยู่ตามถนนบริเวณที่มี จำนวนผู้คนสัญจรอยู่ทั่วไปมาก กล่าวได้ว่าในเมืองแคร์รี่ รัฐนอร์ทคาโรไลน่า ประเทศสหรัฐอเมริกา อาชญากรรมมักเลือกพื้นที่ที่ง่ายต่อการเข้าถึง และเป็นสถานที่ที่รวมตัวกันของเป้าหมายหรือเหยื่อที่เหมาะสมนั่นเอง เช่น จำนวนผู้คนที่สัญจรอยู่ทั่วไป อาจกล่าวได้ว่า พื้นที่ที่มีชีวิตชีวา มีร้านค้า หรือ ย่านพาณิชยกรรมนั้น คือ ลักษณะที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรมประทุษร้ายแก่ทรัพย์สิน

สอดคล้องกันกับ วิชชากร พรกำเหนิดทรัพย์ (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพื้นที่กับ รูปแบบของการเกิดอาชญากรรมกลุ่มคดีประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินในแขวงชนะสงคราม พบว่า อาชญากรรม ประเภทลักทรัพย์ มักเกิดขึ้นในบริเวณที่มีการปะปนของคนในพื้นที่และนอกพื้นที่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการอำพรางตัวของอาชญากรขณะก่อเหตุ

นอกจากนี้ วรยา ไทพาณิชย์ (2543) พบว่า เขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ มักจะเกิดคดีประทุษร้ายแก่ทรัพย์สิน ในช่วงเวลา 17.00-20.59 น. เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีความพลุกพล่านของ ผู้คน โดยอาชญากรจะใช้โอกาสในการประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้จากศึกษาของ ไชยยุทธ สียะวนิช (2548) พบว่า เขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางรักจะเกิดคดีลักทรัพย์ในช่วงเวลากลางวัน มากที่สุด คือ 06.01-18.00 น.

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัย สรุปได้ว่า รูปแบบการเกิดอาชญากรรมกลุ่มคดีประทุษร้ายแก่ทรัพย์สิน และมักจะเกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม จะมีความสัมพันธ์ กับการเกิดอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน เช่น อพาร์ทเมนต์ โรงแรม ห้างสรรพสินค้า และร้านค้า เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความพลุกพล่านและขวกไขว่ของผู้คนที่สัญจรไปมา หรือเป็นพื้นที่ที่ง่ายต่อการเข้าถึง ซึ่งเป็นลักษณะที่เอื้อให้อาชญากรสามารถอำพรางตัวในขณะก่อเหตุและหลบหนีไปได้

3. การสัญจรอิสระและสายตาเฝ้าระวังในเมือง

การสัญจรอิสระ (natural movement) คือ การสัญจรตามปกติทั่วไปของคน เดินเท้าบนโครงข่ายพื้นที่สาธารณะของเมืองที่มีระดับมากน้อยอันเนื่องมาจากลักษณะโครงข่ายที่แตกต่างกัน โดยในแต่ละพื้นที่จะมีระดับการสัญจรอิสระมากน้อยแตกต่างกัน (Hillier, 1983) มีผลทำให้บางส่วนคึกคัก บางส่วนเงียบสงบ

ทั้งนี้ Jacobs (1961) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการเดินบนพื้นที่สาธารณะ ที่แสดงถึงความคึกคักและมีชีวิตชีวา การที่มีผู้คนสัญจรไปมา หรือมีกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการค้า ของคนในย่าน จะเป็นการเพิ่ม “สายตาเฝ้าระวัง” โดยการที่มีสภาพแวดล้อมแบบเปิดกว้าง มีการสัญจรผ่านมากในพื้นที่และมีการดูซึมคนแปลกหน้าเข้าพื้นที่จะเป็นกลไกในการช่วยเป็นหูเป็นตา เฝ้า ระมัดระวังซึ่งกันและกันในพื้นที่สาธารณะของเมือง ซึ่งมีส่วนช่วยทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเกิดอาชญากรรม ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด “สายตาเฝ้าระวัง” ของ Jacobs (1961) และทฤษฎีการสัญจร อิสระ (Theory of Natural Movement) (Hillier, 1993) อาจกล่าวได้ว่า “สายตาเฝ้าระวัง” นั้น หมายถึง สายตาจากผู้ที่สัญจรผ่านไปมา ซึ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติบนพื้นที่สาธารณะ โดยการ สัญจรอิสระ คือความนิยมในการสัญจรของผู้คนที่มีความสัมพันธ์กับระบบโครงข่ายการสัญจรของ เมืองที่กระจายตัวอยู่มากน้อยไม่เท่ากัน ดังนั้น “สายตาเฝ้าระวัง” มีอยู่ในการสัญจรอิสระ หรือก็คือ สายตาเฝ้าระวังนั้นมาจากผู้คนที่สัญจรผ่านไปมาในระบบโครงข่ายการสัญจรของเมืองที่มีระดับการสัญจรมากน้อยไม่เท่ากัน โดย “สายตาเฝ้าระวัง” จะมีประสิทธิภาพได้เนื่องมาจากการที่มีผู้คนสัญจร ผ่านไปมาในพื้นที่ โดยมีคนแปลกหน้าและคนในพื้นที่เป็นกลไกช่วยเป็นหูเป็นตา เฝ้าระมัดระวังซึ่งกัน และกันในพื้นที่สาธารณะของเมือง

4. วิธีการดำเนินการ

การดำเนินงานมี 2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิถึงลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งนำข้อมูลบันทึกประจำวันการเกิดอาชญากรรมลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะในพื้นที่เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิและพลับพลาไชย 2 กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2550 - 2561 (ระยะเวลา 12 ปี) จำนวน 183 คดี และทำการสำรวจและบันทึกตำแหน่งร้านค้าและแผงลอยภายในย่าน และ (2) วิเคราะห์รูปแบบการเกิดอาชญากรรมลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ ร่วมกับตำแหน่งร้านค้าและแผงลอย

5. พื้นที่ศึกษา

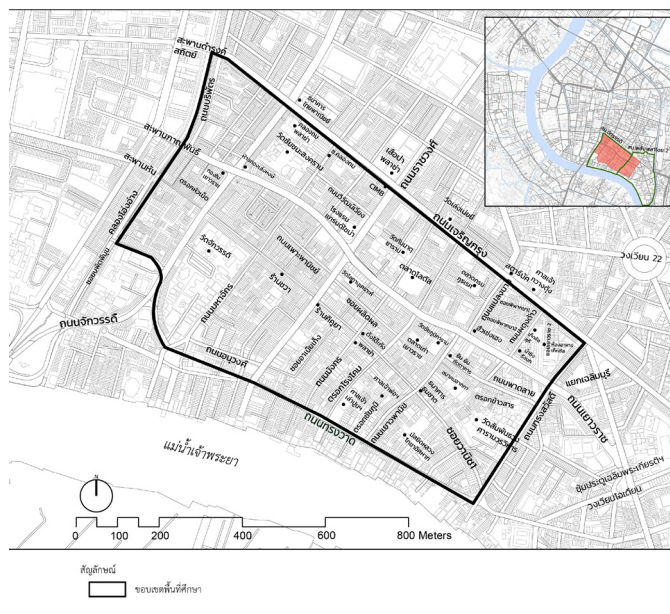
พื้นที่ย่านเยาวราช-สำเพ็ง เป็นพื้นที่ศึกษาอยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิและพลับพลาไชย 2 กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ทั้งหมด 348 ไร่

ทิศเหนือ จรด ถนนเจริญกรุง

ทิศใต้ จรด ถนนทรงวาด ถนนนวงค์ ถนนจักรวรรดิและถนนบพิตรพิมุข

ทิศตะวันออก จรด สีแยกเฉลิมบุรี

ทิศตะวันตก จรด คลองบางลำพู-คลองโอ่งอ่าง

ภาพที่ 1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษาและสถานที่สำคัญในย่านเยาวราช-สำเพ็ง
ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิและพลับพลาไชย 2 กรุงเทพมหานคร

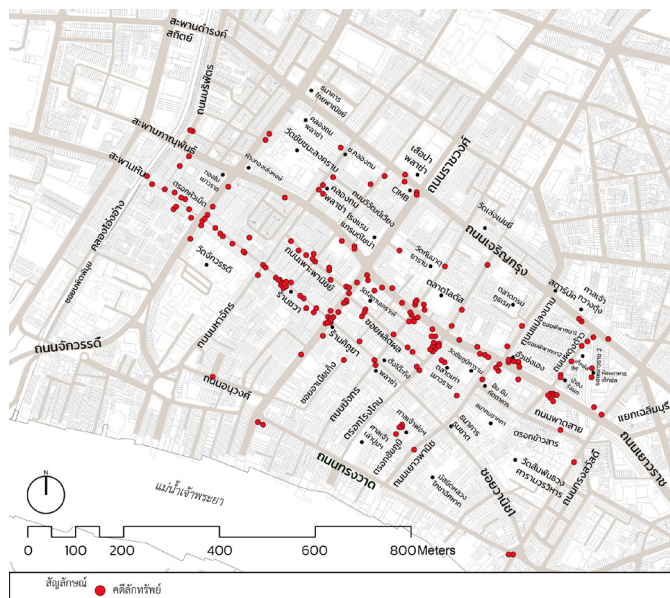
6. ข้อมูลทั่วไปทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

พื้นที่ย่านเยาวราช-สำเพ็ง ในอดีตสมัยรัชกาลที่ 1 เป็นย่านชุมชนและแหล่งการค้าของชาวจีนแห่งแรก ในกรุงเทพมหานคร มีการขายสินค้าอุปโภคบริโภคภายในประเทศและนำเข้าจาก ต่างประเทศ เป็นแหล่งรวมอบายมุข ระดับใหญ่ที่มีแหล่งชุมชนอาศัยอยู่หนาแน่น มีความแออัดและมีสุขภาวะไม่ดี ในสมัยรัชกาลที่ 5 จึงมีการตัดถนนเยาวราชผ่าน ประกอบกับการสร้างตึกแถวริมถนนในสมัยนั้นทำให้เกิดย่านใหม่ ซึ่งเปิดโอกาสให้ชาวจีนจำนวนมากได้เริ่มขยายกิจการของตนเอง

นับตั้งแต่นั้น จึงเป็นจุดเริ่มต้นของห้างร้านถาวรทันสมัย เกิดเป็นย่านศูนย์กลางธุรกิจและการค้าที่เจริญรุ่งเรืองแห่งใหม่ของอำเภอสำเพ็ง จนกระทั่งปัจจุบัน ย่านเยาวราชมีการผ่อนผันให้ทำการค้าหาบเร่แผงลอยได้ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างความคึกคักมีชีวิตชีวาและเป็นแหล่งรวมกิจการการค้าข้างทางที่มีชื่อเสียงและอัตลักษณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ภายในย่านมีธนาคาร ร้านทอง ภัตตาคาร ร้านอาหารแห่ง ร้านค้า และการค้าข้างทางที่หลากหลาย ในขณะที่พื้นที่ต่อเนื่องย่านสำเพ็งเป็นตลาดสินค้าขายปลีกและส่งประเภทสินค้า กีฬาส์ซ้อป เครื่องใช้ เครื่องประดับ และสินค้าจิพละในชีวิตประจำวัน จากลักษณะย่านพาณิชย์กรรมนี้จึงมักเกิดอาชญากรรมลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะภายในย่าน สร้างความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของคนภายในย่านเยาวราช-สำเพ็ง

7. ตำแหน่ง ความถี่ และช่วงเวลาการเกิดอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะ

การเกิดอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะมักเกิดในย่านพาณิชย์กรรม ซึ่งมีกิจกรรมเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในย่านเยาวราช-สำเพ็ง ที่มีการผ่อนผันพิเศษทำให้สามารถทำการค้าข้างทางได้ โดยมีจำนวนคดีอาชญากรรมที่สามารถระบุตำแหน่งได้ มากถึง 183 คดี ซึ่งถือว่ามาก หากเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่นๆ ในย่านใกล้เคียง หรืองานวิจัยที่ใกล้เคียงนี้ที่มีจำนวนคดีอาชญากรรมต่อสปี เพียงไม่ถึง 20 คดี เช่น งานวิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพื้นที่กับรูปแบบการเกิดอาชญากรรมกลุ่มคดีประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินในแขวงชนะสงคราม (วิชชากร พรกำเหนิดทรัพย์, 2557) จึงเปรียบเทียบได้ว่า ย่านเยาวราช-สำเพ็งเป็นย่านที่มีสถิติอาชญากรรมลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะสูง เนื่องมาจากลักษณะความเป็นย่านพาณิชย์กรรมอันสำคัญของเมือง

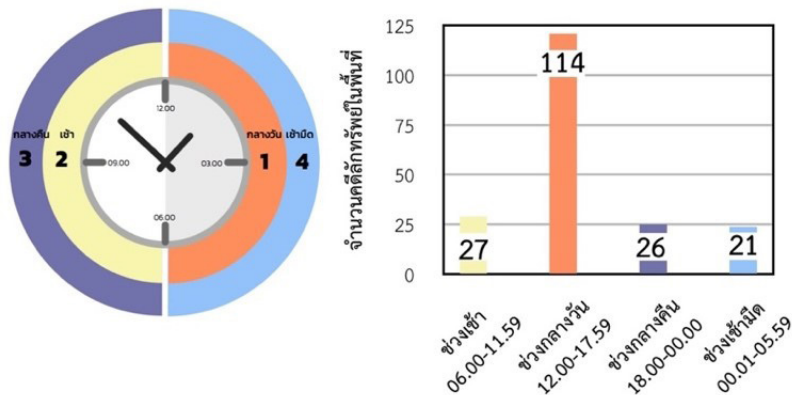

ภาพที่ 2 ตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะในย่านเยาวราช-สำเพ็ง

ปี พ.ศ. 2550-2561 ระยะเวลาดำเนินการ 12 ปี

ที่มา: สถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิและพลับพลาย 2 กรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะตำแหน่งและความถี่การเกิดอาชญากรรมลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ พบว่า ถนนที่มีตำแหน่งและความถี่ของการเกิดอาชญากรรมดังกล่าวสูงที่สุด 5 ลำดับ 1) ถนนเยาวราช 50 ตำแหน่ง 2) ซอยวานิช 1 47 ตำแหน่ง 3) ถนนราชวงศ์ 12 ตำแหน่ง 4) ตรอกโรงโคม 10 ตำแหน่ง และ 5) ถนนเพาะพาณิชย์ 9 ตำแหน่ง ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าไม่ได้เกิดขึ้นเพียงบนถนนสายหลักเท่านั้น ยังพบว่า ลักษณะการเกิดอาชญากรรมลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ มักมีการกระจุกตัวเกิดขึ้นตามถนนสายย่อย เช่น ตรอก ซอย ต่าง ๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นถนนสายการค้าที่สำคัญ ของย่านที่มีกิจกรรมการค้าอีกด้วย มีตำแหน่งและความถี่มากใกล้เคียงบริเวณทางร่วมแยก

ภาพที่ 3 นาฬิกาการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ 4 ช่วงเวลา ในพื้นที่ศึกษา
ที่มา : สถานีตำรวจนครบาลจรัลวรดิและพลับพลาไชย 2 กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ยังพบว่า อาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะเลือกช่วงเวลาในการก่อเหตุที่เหมาะสม จากภาพที่ 3 นาฬิกาอาชญากรรม หรือจำนวนการเกิดคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ แบ่งเป็น 4 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาเช้า 06.00 - 11.59 น. มีจำนวน 27 คดี ช่วงเวลากลางวัน 12.00 - 17.59 น. มีจำนวน 114 คดี ช่วงเวลากลางคืน 18.00 - 00.00 น. มีจำนวน 26 คดี และช่วงเวลาเช้ามืด 00.01 - 05.59 น. มีจำนวน 21 คดี พบว่า มีคดีเกิดขึ้นในช่วงกลางวันมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ รองลงมาเป็นช่วงเช้า ลำดับที่สามคือช่วงกลางคืน และลำดับสุดท้ายเป็นช่วงเช้ามืด จะเห็นว่าจำนวนการเกิดคดีอาชญากรรม ดังกล่าวในช่วงเวลาต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

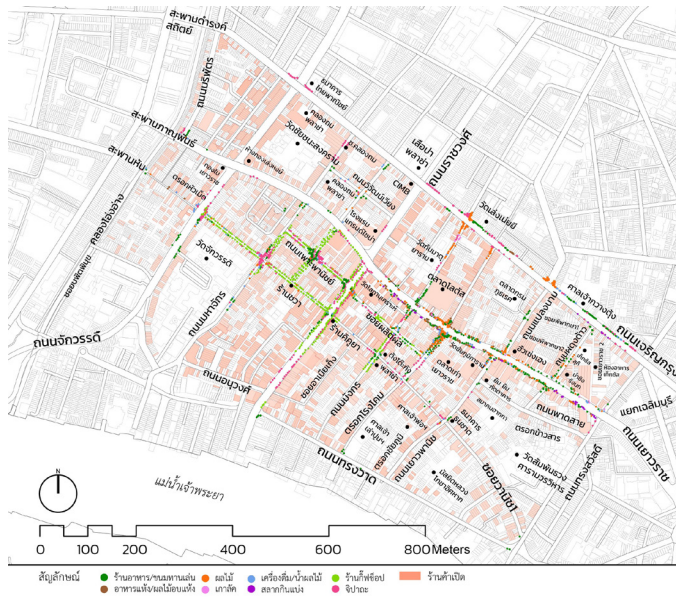
8. ตำแหน่งร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์และแผงลอย

พื้นที่เยาวราช-สำเพ็ง มีรูปแบบการค้า 2 รูปแบบ ได้แก่ ร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์ และการค้าข้างทาง หรือ หาบเร่ แผงลอย คือ การรวมการค้าสองลักษณะไว้ด้วยกัน โดยการค้าแบบเร่ขาย คือ เคลื่อนที่ได้ และการค้าบนแผงซึ่งอยู่กับที่ เป็นการค้าซึ่งใช้พื้นที่สาธารณะข้างทาง เช่น ริมนถนน ตรอก ซอย ทางเท้า ซึ่งสร้างความมีชีวิตชีวาให้แก่ย่าน เมื่อถึงเวลาที่ร้านค้าและการค้าข้างทางเปิดทำการ จะเป็นช่วงที่มีผู้คนหลั่งไหลเข้ามาเพื่อทำกิจกรรมการค้าดังกล่าว เกิดพลวัต การใช้งานบริเวณนั้น นอกจากนี้ รูปแบบการค้าที่ตั้งอยู่รวมตัวกันเป็นสินค้าประเภทเดียวกัน ย่อมส่งผลต่อแรงดึงดูด ความสนใจให้กับผู้ที่เข้ามาทำกิจกรรม และนักท่องเที่ยวภายในย่าน อาจกล่าวได้ว่า ตำแหน่งการค้าภายในย่านนั้น สร้างความหนาแน่นของผู้คนในแต่ละบริเวณที่เข้ามาทำกิจกรรมต่าง ๆ

จากการลงสำรวจเก็บข้อมูลของผู้ศึกษา ร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์ริมถนนเยาวราชมีประเภทร้านค้า ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านขายของชำ ร้านขายของแห้งและผลไม้แห้ง ร้านห้างทอง โรงแรม ธนาคาร และร้านค้าทั่วไป ในขณะที่ร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์บนซอยวานิช 1 มีสินค้าเฉพาะชนิดเดียวกันรวมตัวอยู่ในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงกัน เช่น ร้านกีฬัดซ์ซูป และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันต่าง ๆ

การค้าข้างทาง หรือ แผงลอย ภายในย่าน แบ่งสินค้าเป็น 8 ประเภท ได้แก่ ประเภทอาหารปรุง อาหารแห้ง เกาขัดผลไม้ เครื่องดื่มหรือน้ำผลไม้ สลากกินแบ่งรัฐบาล สินค้าจิปาถะ เช่น สินค้าไหว้เจ้า สินค้าเครื่องใช้เงิน เสื้อผ้าเงิน เป็นต้น ประเภทสินค้าที่แผงลอยมักจะรวมกลุ่มขายใกล้เคียงบริเวณเดียวกันกับร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์ ได้แก่ ประเภทกีฬาสี้อุป อาหารแห้ง และอาหารปรุง

พื้นที่เยาวราช-สำเพ็ง เป็นย่านที่มีพลวัตหมุนเวียนสลับเปลี่ยนการใช้พื้นที่เพื่อทำกิจกรรมการค้า ตลอดทั้งวัน โดยร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์และการค้าข้างทางมีช่วงเวลาเปิดทำการไปจนปิดทำการ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงเช้าเริ่ม ตั้งแต่เวลา 06.00-11.59 น. ช่วงกลางวันเริ่มตั้งแต่เวลา 12.00-17.59 น. ช่วงกลางคืนเริ่มตั้งแต่เวลา 18.00-00.00 น. และช่วงเช้ามืด เริ่มตั้งแต่เวลา 00.01-05.59 น. ซึ่งจะวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ร่วมกันกับลักษณะตำแหน่งและความถี่การเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ ในช่วงเวลาต่าง ๆ ในประเด็นถัดไป

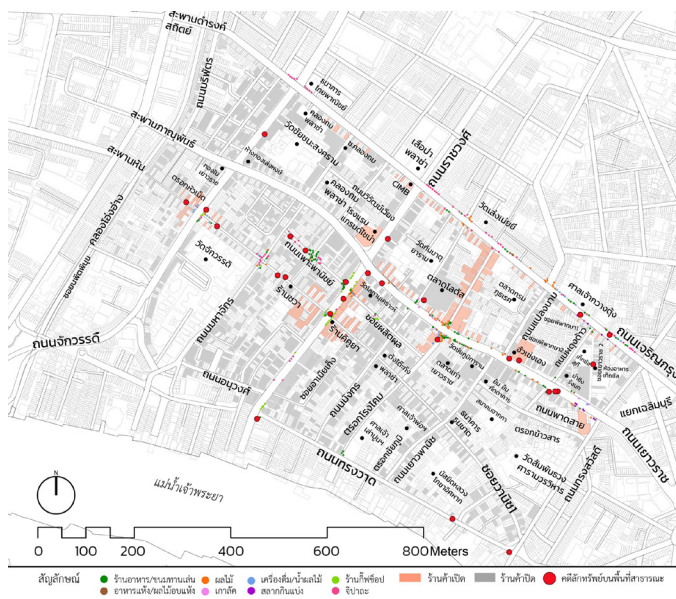
ภาพที่ 4 ตำแหน่งร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์และแผงลอยที่เปิดทำการทั้งหมด

ภาพที่ 5 ตัวอย่างร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์และแผงลอยที่เปิดทำการในซอยวานิช 1

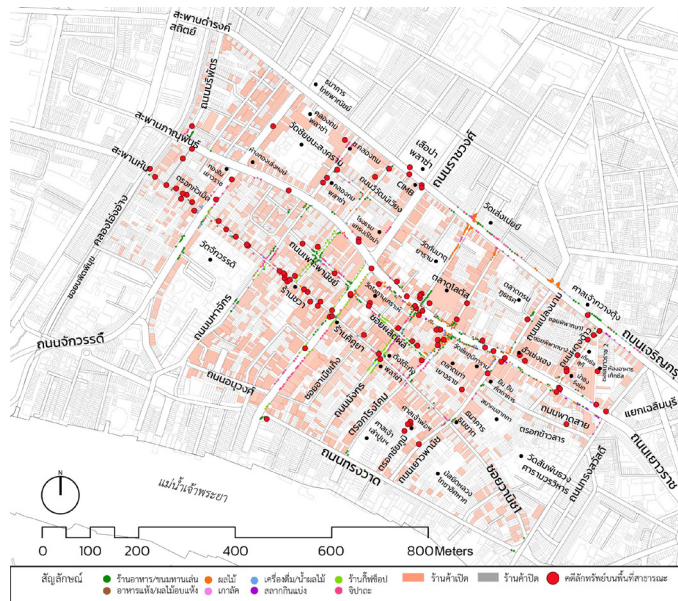
9. การวิเคราะห์ลักษณะตำแหน่งและความถี่คดลัทธิภัยบนพื้นที่สาธารณะและ ตำแหน่งการค้า

จากตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ (ภาพที่ 2) ประกอบกับตำแหน่งร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์และแผงลอย (ภาพที่ 4) ในช่วงเช้า เวลา 06.00-11.59 น. พบว่า เป็นช่วงเวลาที่มีการสัญจรอิสระ คือ การเดินทางไปเรียนไปทำงาน ซึ่งมีร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์และแผงลอยทยอยเปิดทำการบางส่วน ยังมีกิจกรรมการค้าไม่มากนัก โดยตำแหน่งคดีอาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นตามบริเวณที่มีร้านค้าและแผงลอยเปิดบางส่วนในช่วงเช้า ได้แก่ บริเวณริมถนนเยาวราช ริมถนนเจริญกรุง ริมถนนราชวงศ์ ตรอกโรงโคม ซอยวานิช 1 และถนนพะนาณีย์ นอกจากนี้ยังมีตำแหน่งอาชญากรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามบริเวณร้านค้าและแผงลอย แต่เกิดขึ้นบริเวณถนนสายหลักและสายรอง คือ ถนนจักรวรรดิ และถนนทรงวาด มีลักษณะการเกิดคดีอาชญากรรมที่กระจายตัวไปในบริเวณที่มีกิจกรรมการค้าเกิดขึ้น รวมทั้งบนถนนสายหลักที่มีผู้คนเดินผ่านในช่วงเช้า อาจกล่าวได้ว่า อาชญากรรมเลือกก่อเหตุในตอนเช้าบริเวณที่มีความพลุกพล่านของผู้คนที่ทำกิจกรรมหรือมีการสัญจรผ่าน

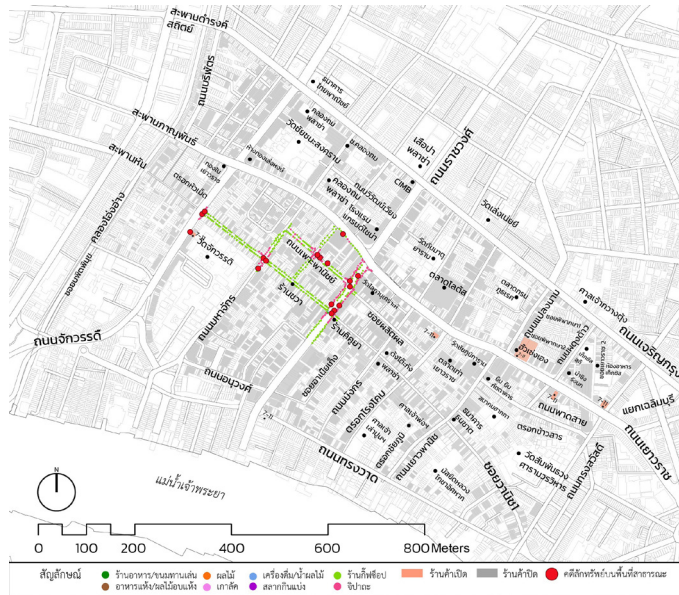
ภาพที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ
และร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์กับแผงลอยที่เปิดทำการช่วงเช้า

จากภาพที่ 7 ในช่วงกลางวัน เวลา 12.00-17.59 น. พบว่า เป็นช่วงเวลาที่มีการค้าเปิดทำการทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกันกับช่วงเวลาเดียวที่มีการเกิดอาชญากรรมมากที่สุดและจะเห็นได้ว่ามีคดีเพิ่มจากช่วงเช้า โดยมีการกระจุกตัวใกล้บริเวณตำแหน่งร้านค้าและแผงลอยในช่วงเวลานี้อย่างชัดเจน พบมากที่บริเวณริมถนนเยาวราชฝั่งตะวันออก ได้แก่ บริเวณถนนมังกร ตรอกโรงโคม ถนนเยาวพานิช และพื้นที่ต่อเนื่อง ส่วนบริเวณย่านสำเพ็ง ได้แก่ บริเวณซอยวานิช 1 ตั้งแต่สะพานต้นจนถึงตรอกโรงโคม ถนนพะนาณีย์ และซอยผลิตผล ซึ่งเป็นบริเวณที่มีตำแหน่งการค้าที่เปิดทำการและมีกิจกรรมอยู่อย่างหนาแน่นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะทางร่วมแยก นอกจากนี้ยังมีการเกิดอาชญากรรมที่บริเวณพื้นที่ต่อเนื่องจากซอยวานิช 1 ซึ่งใกล้สถานที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณตรอกชัยภูมิใกล้ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเชียงใหม่ ซึ่งมักมีนักท่องเที่ยวเข้ามาทำกิจกรรมไหว้พระขอพร อาจกล่าวได้ว่า ความหนาแน่นและพลุกพล่านของผู้คนที่ทำกิจกรรม เป็นเหตุให้อาชญากรรมลักทรัพย์มักเลือกก่อเหตุในช่วงเวลากลางวัน

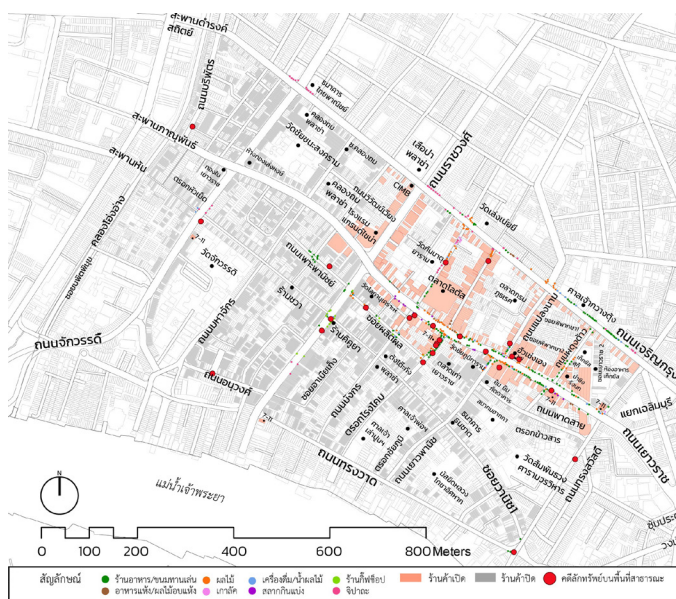
ภาพที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ
 และร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์กับแผนผังที่เปิดทำการช่วงกลางวัน

จากภาพที่ 8 ในช่วงกลางคืน เวลา 18.00-00.00 น. พบว่า เป็นช่วงเวลาที่การค้าทยอยปิดทำการลง ยกเว้นบริเวณย่านเยาวราช บางส่วนจึงคึกคัก บางส่วนจึงเงียบ ซึ่งสอดคล้องกันกับบริเวณที่มีคดีเกิดขึ้น ได้แก่ ริมถนนเยาวราช ตรอกโรงโคม และพื้นที่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นบริเวณที่มีชื่อเสียงโด่งดังในด้านอาหารริมทางทำให้เกิดกิจกรรมคึกคักในยามกลางคืน ผู้คนเข้ามาเพื่อทำกิจกรรมการค้า เดินชิมอาหาร และนั่งรับประทานอาหารอย่างหนาแน่น จึงกล่าวได้ว่า ความพลุกพล่านเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดลักษณะที่เอื้อให้อาชญากรรมอำพรางและแฝงตัวไปในหมู่ผู้คนขณะก่อเหตุ และสามารถหลบหนีไปได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังมีการเกิดอาชญากรรมในบริเวณอื่น ๆ ได้แก่ บริเวณถนนบริพัตร บริเวณถนนจักรวรรดิ ถนนอนุวงศ์ และถนนทรงสวัสดิ์ ซึ่งเป็นบริเวณถนนสายหลักและสายรองที่มีการเข้าถึงได้ง่าย เนื่องจากบริเวณดังกล่าวยังมีผู้คนสัญจรผ่านและเป็นช่วงเวลาที่มีความสามารถในการมองเห็นลดลง จึงทำให้อาชญากรยังสามารถก่อเหตุได้ในช่วงเวลานี้

ภาพที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ และร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์และแผงลอยที่เปิดทำการช่วงกลางวัน

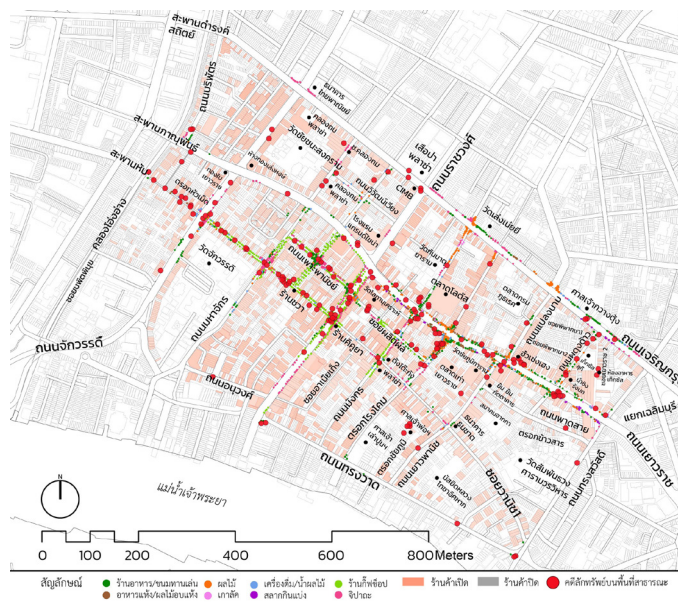
จากภาพที่ 9 ในช่วงเช้ามีด เวลา 00.01-05.59 น. ผลการศึกษาลักษณะการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ พบว่า เป็นช่วงเวลาที่มียานพาหนะการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะน้อยที่สุด เนื่องจากร้านค้าส่วนใหญ่ปิดทำการทั้งหมด มีเพียงร้านสะดวกซื้อ 24 ชั่วโมง และแผงลอยในพื้นที่บริเวณตลาดสำเพ็งที่สอง เปิดทำการ ซึ่งยังมีกิจกรรมการค้าที่คึกคักเป็นบางส่วนของพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกันกับตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นใกล้บริเวณตำแหน่งแผงลอยและร้านสะดวกซื้อเท่านั้น ทั้งยังกระจุกตัวบริเวณตำแหน่งแผงลอยที่ทำงานร่วมแยก ในช่วงเวลานี้อย่างเห็นได้ชัดเจน อาจกล่าวได้ว่า อาชญากรรมในช่วงเวลานี้ เลือุกก่อเหตุเฉพาะบริเวณที่มีผู้คนทำกิจกรรมเชิงพาณิชย์เท่านั้น

ภาพที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ และร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์กับแผงลอยที่เปิดทำการช่วงเช้ามืด

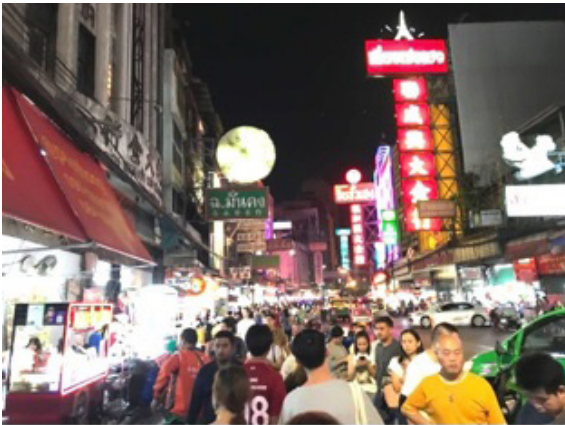
10. การวิเคราะห์และสรุปรูปแบบการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์ในพื้นที่สาธารณะ ของย่านเยาวราช-สำเพ็ง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะและร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์กับแผงลอยที่เปิดทำการทั้ง 4 ช่วงเวลา พบว่า ลักษณะการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะมักเกิดขึ้นในบริเวณที่มีร้านค้าภายในอาคารและแผงลอยที่เปิดทำการ เนื่องจากเป็นบริเวณพื้นที่ที่มีกิจกรรมการค้า หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก มีความพลุกพล่านหนาแน่น และชักชวนของผู้คน ซึ่งเป็นสถานที่ที่รวมเป้าหมายของอาชญากรไว้มาก ซึ่งเอื้อให้อาชญากรสามารถอำพรางตัวปะปนไปอย่างแยบยลในหมู่ผู้คนเพื่อก่อเหตุ และใช้ทางร่วมแยกที่เชื่อมต่อไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพื่อการหลบหนี ซึ่งเวลาในการที่อาชญากรเลือกก่อเหตุลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ มักเป็นช่วงเวลาที่มีกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่หนาแน่น มีผู้คนเดินปะปนกันเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีพื้นที่บริเวณถนนสายหลักและสายรองที่เข้าถึงได้ง่ายและมีผู้คนเดินผ่านที่อาชญากรสามารถเลือกก่อเหตุได้ สอดคล้องกันกับการเกิดคดีกระจุกตัวมากที่สุดในช่วงเวลาที่เกิดกิจกรรมการค้าหนาแน่น คือช่วงกลางวัน ในทางกลับกัน พบว่ามีการเกิดคดีน้อยที่สุดในช่วงเวลาเช้ามืด ซึ่งตรงกันกับที่ร้านค้าและแผงลอยส่วนใหญ่ปิดทำการ ซึ่งในช่วงเวลาเช้ามืดยังมีลักษณะตำแหน่งและความถี่การเกิดอาชญากรรมเกิดขึ้นเพียงเฉพาะในบริเวณที่มีแผงลอยเปิดทำการเท่านั้น

ภาพที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะ
 และร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์กับแผงลอยที่เปิดทำการทุกช่วงเวลาทั้งหมด

กล่าวโดยสรุปว่า ปรากฏการณ์และลักษณะการเกิดอาชญากรรมคดีลักทรัพย์บนพื้นที่สาธารณะภายในย่านเยาวราช-สำเพ็ง โดยการอ้างอิงถึง “สายตาเฝ้าระวัง” ตามนิยามของ Jacobs จะทำหน้าที่ในการป้องกัน หรือลดอาชญากรรมที่ต่อเมื่อสายตาเฝ้าระวังนั้นเกิดจากการสัญจรอิสระ (natural movement) (Hillier, 1983) อันเป็นการสัญจรปกติของคนเดินเท้าในย่านที่มีมากน้อยไม่เท่ากันในแต่ละบริเวณ จะเห็นได้จากช่วงเช้า ที่มีตำแหน่งร้านค้าและแผงลอยเปิดบางส่วน ซึ่งมีกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่ยังไม่หนาแน่นมากนักและมีคดีเกิดขึ้นในบางบริเวณ แต่เมื่อใดก็ตามที่มีการค้าเปิดทำการ ก็จะมีแนวโน้มทำให้การสัญจรดึงดูด (attractor movement) หรือการสัญจรที่มาจากการดึงดูดของกิจกรรมเชิงพาณิชย์ เช่น ร้านค้า

ภาพที่ 10 ตัวอย่างบรรยากาศพลุกพล่านในช่วงกลางคืน (ซ้าย) และกลางวัน (ขวา) ที่การค้าเปิด

จากเดิมที่มีการสัญจรปกตินั้นก็ทำให้มีระดับการสัญจรเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สายตาเฝ้าระวังไม่สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดิมอีกต่อไป จะเห็นได้จากในช่วงเวลากลางวันที่มีการค้าเปิดทำการมากที่สุด ซึ่งตรงกันกับจำนวนและตำแหน่งคดีอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้นในบริเวณใกล้ร้านค้าและแผงลอย

ดังนั้น กล่าวได้ว่า อาชญากรคดีลักทรัพย์มักเลือกก่อเหตุบริเวณที่เหมาะสม มีเหยื่อมาก สายตาเฝ้าระวังของผู้คนมีประสิทธิภาพลดลง เนื่องจากมีกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่หนาแน่น มีการปะปนกันมากของผู้คนที่หลากหลายในบริเวณดังกล่าว ซึ่งเอื้อให้อาชญากรสามารถก่อเหตุลักทรัพย์ไปได้โดยที่เหยื่ออยู่ในช่วงเผลอไม่รู้ตัว หรือให้ความสนใจไปกับการทำกิจกรรมเดินดูสินค้าต่าง ๆ โดยอาชญากรใช้การอำพรางตัวปะปนไปในหมู่ผู้คนขณะก่อเหตุ และใช้ทางร่วมแยกหลบหนีออกไปจากพื้นที่

11. เอกสารอ้างอิง

- ไชยยุทธ สียะวนิช. (2548). *การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำหรับวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอาชญากรรมกับสภาพกายภาพชุมชนเมือง: กรณีศึกษา พื้นที่บางรัก กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรยา ไทพานิชย์. (2543). *ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการศึกษา การกระจายทางพื้นที่ของอาชญากรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชชากร พรกำเหนิดทรัพย์. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเกิดอาชญากรรมกลุ่มคดีประทุษร้ายแก่ทรัพย์ลिनในแขวงชนะสงคราม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เวสพล ตริธราทิพย์. (2559). *โครงข่ายกิจกรรมของแผงลอยอาหารกรณีศึกษาย่านเยาวราช*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2562). *สถิติคดีอาญา พ.ศ.2562*. [ออนไลน์].
ได้จาก: <http://pitc.police.go.th/dirlist/dirlist.php?dir=/crimes/2562> [สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2562].
- Baran, Smith & Toker. (2007). *The Space Syntax and Crime: evidence from a suburban community*. International Space Syntax Symposium. Istanbul.
- Fernando, M. (2014). Routine Activity Theory. *The Encyclopedia of Theoretical Criminology*, 12(1), 1-7.

- Hillier, B., & Hanson, J. (1984). *The social logic of space*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hillier, B., Penn, A., Hanson, J., Grajewski, J., & Xu, J. (1993). *Natural movement: Or configuration and attraction in urban pedestrian movement*. *Environment and Planning B: Planning and Design*, 20(3), 29–66.
- Hillier, B. (1996). *Space is the machine: A configurational theory of architecture*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jacobs, J. (1961). *The Death and Life of Great American Cities*. England: Penguin Books.